

NATURSKYDDSFÖRENINGEN I ALINGSÅS FRÅGAR INFÖR VALET 2026: KLIMAT OCH NATUR, VAD VILL DE LOKALA PARTIERNA I ALINGSÅS

	S	M	C	MP	SD	L	V	KD
STRANDSKYDD								
Ser helst en återgång till de gamla bestämmelserna och vill vara mycket restriktiva med dispenser.	X			X		X	X	
Tycker dagens bestämmelser är bra men vill vara restriktiva med dispenser.								X
Tycker dagens bestämmelser är bra och vill underlätta för dispenser.		X						
Strandskyddet borde minskas i ännu större omfattning.			X		X			
KOMMUNÄGD SKOGSMARK								
Bruket av kommunens skogsmark ska vara hyggesfritt och naturvårdsanpassat.	X			X		X	X	X
NATURRESERVAT								
JA, vi ser gärna fler naturreservat / naturskyddade områden i kommunen.	X	X	X	X		X	X	X
MJÖRNSTRANDEN								
Vill skrota nuvarande detaljplan och lämna området huvudsakligen i nuvarande skick.				X				
Detaljplanen ska göras om med kraftigt minskad bostadsbebyggelse, där större vikt tas till naturen, strandens skyddsvärde och möjligheten till att uppleva bostadsnära natur.	X	X	X		X	X	X	INGET ALT. PASSAR
Detaljplanen ska genomföras i sin nuvarande form.								
GIFTFRI MILJÖ. Hur ställer ni er till följande:	S	M	C	MP	SD	L	V	KD
JA till begränsad biltrafik i Alingsås innerstad.	X		X	X		X	X	X
JA till förbud mot växtbekämpningsmedel i trädgårdar i kommunens tätorter.			X	X		X	X	X
JA till att tillåta etablering av deponi för grovt förorenat material i Magra/Upplo som högst sannolikt kommer öka halterna av giftiga kemikalier i våra vattendrag.								
Ja till krav på KRAV/EKOLOGISK vid upphandling av kost/mat inom kommunal verksamhet.	X	X		X		X	X	X
VEGETARISK MAT								
Verka för mer vegetariska rätter på tallriken inom kommunal verksamhet.		X		X			X	
Ställa krav på god djurhållning vid upphandling av kost inom kommunal verksamhet.	X	X	X	X	X	X	X	X
KOMMUNIKATIONER								
Påskynda omställningen till fossilfria fordon.	X	X	X	X		X	X	X
Klimatsmarta möten (distans) där det annars krävs resande för att delta.	X	X	X	X	X	X	X	X
Större utbyggnad av cykel och gångvägar i hela kommunen.	X	X	X	X		X	X	X
Subventionera kollektivtrafiken så att biljettpiserna minskar.	X	X		X		X	X	X
KOMPETENS								
Verka för att anställa en klimatstrateg och ytterligare en kommunekolog i förvaltningen.			X	X			X	X

NATURSKYDDSFÖRENINGEN I ALINGSÅS FRÅGAR

KLIMAT OCH NATURVÅRD VAD VILL DE POLITISKA PARTIerna I ALINGSÅS

Vi har adresserat alla partier i kommunfullmäktige. Här följer en sammanställning av partiernas svar på våra frågor. För att markera vem som tycker vad börjar svaren och motiveringarna med vedertagna förkortningar.

Det är mycket text men det är intressant och viktig läsning inför kommunvalet!

S för Socialdemokraterna
M för Moderaterna
SD för Sverigedemokraterna
V för Vänstern

C för Centern
L för Liberalerna
KD för Kristdemokraterna
MP för Miljöpartiet

1. STRANDSKYDD

För områden vid sjöar och vattendrag gäller särskilda strandskyddsbestämmelser som regleras i Miljöbalken. Enligt kommunens hemsida ska strandskyddet hålla strandzonen (100 m upp på land och 100 m ut i vattnet) tillgängligt för allmänheten och skydda växt och djurliv.”

Vissa sjöar, ex Anten och Mjörn, har utökat strandskydd med en zon på 300 m istället för 100 m.

I juli 2025 ändrades strandskyddet av regeringen så att små sjöar och mindre vattendrag undantas från strandskyddet.

Hur ser ni i ert parti på strandskyddet?

S L V MP	Ser helst en återgång till de ”gamla” bestämmelserna och vill vara mycket restriktiva med dispenser.
KD	Tycker dagens bestämmelser är bra men vill vara restriktiva med dispenser.
M	Tycker dagens bestämmelser är bra och vill underlätta att ge dispens.
C SD	Strandskyddet borde minskas i ännu större omfattning.

Skälet till ovanstående är:

S - Samhällsplanering och ianspråkstagande av mark för byggnation har mycket långtgående konsekvenser. Därför behöver perspektivet vara flera hundra år i framtiden gällande beaktning av såväl naturskydd som människors friluftsliv samt vår unika allemansrätt.

M - Strandskyddet har en viktig uppgift att värna värdefulla naturmiljöer och allmänhetens tillgång till stränder. Samtidigt behöver regelverket tillämpas med större flexibilitet. Vi vill underlätta dispenser där naturvärdena är begränsade och där en utveckling kan ske utan att strandskyddets syften motverkas. Kommunerna har god lokalkännedom och bör ges större möjlighet att göra dessa avvägningar.

KD - Det är viktigt att våra stränder är tillgängliga för allmänheten och att vi fortsätter att skydda växt och djurliv.

L - vill ha ett starkt strandskydd, vi vill värna allmänhetens tillgång till stränder och skydda värdefulla naturmiljöer. Vi vill möjliggöra utveckling där det kan ske utan att natur och friluftsvärden skadas, bedömningar skall göras utifrån lokala förutsättningar i Alingsås kommun.

V - Vi anser att det är jätteviktigt att vi behåller strandskyddet så som det var innan, både för att skydda växt- och djurliv men också för att stränderna ska vara tillgängliga för allmänheten, inte bara till för privata tomtägare.

C - Centerpartiet vill ge mer makt till kommunerna, de som bor och verkar lokalt ska i större utsträckning kunna påverka vilka stränder som behöver skyddas för naturen och vilka som kan användas för att bygga bostäder eller företag, exempelvis inom besöksnäringen. Genom att låta kommunerna i större utsträckning själva kunna peka ut vad som är skyddsvärt kan vi både rädda unika miljöer och ge möjlighet till utveckling som bidrar till en levande landsbygd.

SD - Strandskyddet fyller en viktig funktion där det finns ett verkligt behov av att säkra allmänhetens tillgång till stränder och skydda känsliga naturvärden. Men dagens regler är fortfarande alltför generella och tar för liten hänsyn till lokala förhållanden. I en kommun med gott om sjöar och långa strandsträckor bör det finnas större möjlighet att bygga, utveckla fastigheter och skapa attraktiva boendemiljöer utan onödiga hinder. Kommunen har bäst kunskap om de lokala förutsättningarna och bör därför få större inflytande över var strandskyddet faktiskt behövs. Skyddet ska vara starkt där natur- och friluftsvärden kräver det, men betydligt mer flexibelt där sådana värden inte riskerar att skadas.

MP - Strandskyddet är ett av våra viktigaste verktyg för att både värna om den biologiska mångfalden och säkra allmänhetens tillgång till stränder, sjöar och vattendrag. Miljöpartiet var kritiska till regeringens försvagning av strandskyddet 2025. Vi vill värna ett starkt strandskydd och vara mycket restriktiva med dispenser, särskilt i områden med höga naturvärden eller stort värde för friluftslivet. I Alingsås är detta särskilt viktigt kring bland annat Mjörn och Anten. Stränder är en gemensam tillgång - inte en resurs som succesivt ska privatiseras.

2. BRUKET AV ALINGSÅS KOMMUNÄGDA SKOGSMARK

Dagens skogsbruk innebär ett hot mot den biologiska mångfalden, cirka 1400 skogslevande arter är nu enligt SLU rödlistade. Kommunen äger 1014 ha skog.

Tycker ni i ert parti att kommunens skogar ska brukas hyggesfritt och naturvårdsanpassat.

S KD L V MP JA

M C SD NEJ

Anledningen till detta är:

S - I Socialdemokraternas Alingsås kommunpolitiska handlingsprogram för mandatperioden 2027-2030 har vi beslutat om hyggesfria metoder för kommunens skog.

M - Alingsås kommuns skogar har flera viktiga värden - biologisk mångfald, rekreation, klimatnytta och i vissa fall även ett ekonomiskt värde. Därför anser vi inte att en enda skogsbruksmetod ska gälla överallt. Hyggesfritt skogsbruk kan vara en bra lösning på vissa platser, medan andra områden kan behöva skötas på andra sätt. Däremot ska all kommunal skog förvaltas med stor hänsyn till naturvärden. Biologisk mångfald och människors möjligheter till friluftsliv.

KD - ja, i huvudsak. Kommunens skogar bör brukas hyggesfritt och naturvårdsanpassat, med stor hänsyn till biologisk mångfald och skogens långsiktiga värden.

L - Vi vill bevara tätortsnära skogar och göra dem mer tillgängliga genom fler vandringsleder, även anpassade för personer med funktionsnedsättning. Liberalerna vill bekämpa invasiva arter samt säkerställa god kvalitet i kommunens sjöar, vilket också påverkar skogs och naturområden.

V - Vi har redan som punkt i vårt program att verka för ett hyggesfritt skogsbruk. Skogen är viktig både för den biologiska mångfalden och som en kolsänka och vi beklöver verkligen tänka till kring hur vi skyddar så mycket som möjligt av den skog och mark som kommunen har rådighet över.

C - Centerpartiet tror på frihet under ansvar. Vi anser att skogens två mål, produktion och miljö, är jämställda och att de bäst nås genom att lita på skogsägarnas och kommunernas kunskap. Centerpartiet ser behovet av att skydda vår natur för framtiden men också att skogen har en avgörande roll i att lösa klimatkrisen genom att leverera förnybart material. Centerpartiet anser att det är viktigt att vi inte låser fast oss vid en enda metod. Vi tror att vi når bäst resultat om kommunen får använda en variation av metoder som passar markerna där både naturvård och ett aktivt skogsbruk får plats sida vid sida.

SD - Frågan är vinklad genom att redan från början utgå från att dagens skogsbruk utgör ett hot mot den biologiska mångfalden. Vi delar inte uppfattningen att hyggesfritt skogsbruk generellt ska vara ett krav. Skogen ska kunna brukas aktivt, långsiktigt och ansvarsfullt, samtidigt som hänsyn tas till höga naturvärden och biologisk mångfald. Äganderätten är central och markägaren ska ha ett stort inflytande över hur den egna skogen brukas. För kommunens skogar bör samma princip om ett hållbart och ansvarsfullt skogsbruk gälla, där både ekonomiska, sociala och naturvårdande värden vägs in.

MP - Vi går till val på att kommunens skogar ska brukas långsiktigt, hyggesfritt och naturvårdsanpassat. Kommunen har ett särskilt ansvar att värna biologisk mångfald, gamla träd, våtmarker och livsmiljöer för hotade arter. Kommunens skogar har dessutom stora värden för friluftslivet, rekreation, folkhälsa och klimatanpassning. Vi vill att kommunen ska vara ett föredöme för ett hållbart skogsbruk.

3. NATURRESERVAT

I Naturvårdsprogrammet antaget av fullmäktige i Alingsås 2020 finns tre huvudområden. Det första målet handlar om "En rik och levande natur." I programmet finns också åtgärder redovisade. En av åtgärderna är att skydda värdefulla områden i kommunen som Naturreservat och Biotopskyddsområden.

Tycker ni att skapa fler naturreservat är en viktig fråga att driva under kommande mandatperiod.

S M KD L V C MP Ja, vi ser gärna mer skyddade områden i kommunen.

SD Nej, det är ingen prioriterad fråga för oss.

Motivet till ovanstående val är:

S - I Socialdemokraternas Alingsås kommunpolitiska handlingsprogram för mandatperioden 2027-2030 har vi beslutat om att Alingsås kommun borde inrätta fler naturreservat.

M - Vi vill värna Alingsås mest värdefulla naturmiljöer och bevara dem för kommande generationer. Skydd av natur ska bygga på höga naturvärden och föregås av noggranna avvägningar mellan naturvård, friluftsliv, markägarens rättigheter och kommunens utveckling. Naturreservat är ett viktigt verktyg där det finns särskilda naturvärden, men ska användas med omsorg och utifrån varje områdes unika förutsättningar.

L - Liberalerna vill skydda den biologiska mångfalden och vill utreda behovet av fler kommunala naturreservat.

V - Vi vill absolut driva på arbetet med att ombilda mer mark till naturreservat och har redan under innevarande mandatperiod haft med det i budget och i vårt kommunpolitiska program. Skulle vi vara med och styra så kommer vi verka för att detta blir verklighet.

C - Centerpartiet ser skydd av natur som en jätteviktig fråga, men vi vill också se till att vi gör det genom att samarbeta med lokala markägare och fokuserar på att sköta om de områden vi skyddar. På så sätt får vi både en rik natur och en levande landsbygd där människor känner sig delaktiga i miljöarbetet.

SD - Vi värnar om Alingsås värdefulla natur och den biologiska mångfalden, men anser inte att bildandet av fler naturreservat i sig ska vara en prioriterad fråga under kommande mandatperiod. Nya skyddsområden ska grundas på tydliga behov och dokumenterade naturvärden och vägas mot andra samhällsintressen. Äganderätten och berörda markägares intressen ska väga tungt. Kommunens resurser bör i första hand användas till att vårda och utveckla de naturområden och reservat som redan finns samt göra dem tillgängliga för invånarna.

MP - Alingsås har många värdefulla naturområden som vi behöver ta ansvar för även på lång sikt. När den biologiska mångfalden minskar behöver kommunerna bidra till att skydda och återställa natur. Vi vill därför genomföra intentionerna i kommunens naturvårdsprogram och arbeta aktivt med naturreservat, biotopskydd och andra former av långsiktigt skydd. Vi vill också värna den tätortsnära naturen - den natur människor faktiskt möter i sin vardag.

4. MJÖRNSTRANDEN

Ett annat mål i Naturvårdsprogrammet är ”Naturanpassad samhällsbyggnad”. Bland åtgärderna i programmet beslutade i febr 2020 står det att ”värdefulla områden och värdeelement ska inte exploateras”. En annan åtgärd som nämns är att ”säkra tillgången till bostadsnära natur”. Det konstateras att närhet till natur ger ökad hälsa och välbefinnande. Under året har detaljplanen för Mjörnstranden aktualiserats och den har väckt debatt.

Tycker ni i ert parti att detaljplanen för Mjörnstranden ska ...

MP Skrotas helt och området lämnas huvudsakligen i nuvarande skick.

S M L V C SD Göras om med kraftigt minskad bostadsbebyggelse, där större vikt tas till naturen, strandens skyddsvärde och möjligheter till att uppleva bostadsnära natur.

- (INGEN!) Genomförs i sin nuvarande helhet.

Skälet till ovanstående är:

S - Den nuvarande planen innebär en alltför omfattande exploatering. Delar av området kan bebyggas försiktigt och med stor hänsyn till naturvärden, djurliv, gröna korridorer och människors tillgång till Mjörn.

M - Mjörn är en av Alingsås största tillgångar och en viktig del av kommunens identitet. Vi vill att Alingsås ska kunna utvecklas med nya bostäder, men utvecklingen måste ske med stor respekt för natur-, rekreations- och kulturvärdena. Den slutliga utformningen behöver bygga på en väl avvägd balans mellan bostäder, tillgänglighet, trafik och bevarade naturvärden.

KD - Det finns inget av svarsalternativen ovan som fullt ut överensstämmer med vår syn. Vi vill utveckla Mjörnstranden med fokus på natur och rekreation och anser inte att området ska bebyggas med bostäder. Möjligheten att uppleva bostadsnära natur finns på andra platser - varför ska just Mjörnstranden bebyggas. Vi vill alltså inte att området ska lämnas helt orört eller huvudsakligen i sitt nuvarande skick. Däremot vill vi se en varsam utveckling där natur och rekreation kombineras, utan bostadsbebyggelse.

L - En revidering av förslaget är nödvändig då det krävs en konsekvensanalys av en ökad trafikbelastning. Det är positivt med fler bostäder, men byggnationen måste ske med hänsyn tagen till natur och kulturvärden,

samt skyddande av naturområden som sjöar och stränder. Vi ser det positivt om grönområden utvecklas som ger utrymme för friluftsliv och rekreation.

V - Vi har från början varit kritiska till planen och ville redan när planprogrammet antogs 2022 skrota planerna på att bygga vid Skaveryd, då vi anser att det både får påverkan på naturvärden, kräver strandskyddsdispens och att man delvis tar jordbruksmark i anspråk. Däremot har vi varit försiktigt positiva till att utreda området Västra Sörhaga vidare för att se om det går att förtäta staden något där. Vi ser dock gärna att man rustar upp strandpromenaden och playa Mjörn så att detta område blir mer tillgängligt för allmänheten, men utan att exploatera för mycket ny mark.

C - Det finns inget svarsalternativ som exakt stämmer in på Centerpartiets ståndpunkt så därför valde jag det alternativ som ändå ligger närmast. Centerpartiet är positiva till att det byggs bostäder men det måste ske på ett sätt som fungerar med hänsyn till synpunkter som inkommit under samrådet.

När planprogrammet för Mjörnstranden antogs i kommunfullmäktige framförde Centerpartiet att det är stor skillnad på att exploatera och att utveckla ett område, att utvecklingen av Mjörnstranden måste ske varsamt i en omfattning som inte äventyrar områdets unika kvaliteter och att tillgängligheten för allmänheten måste bevaras. Centerpartiet lyfte även behovet av att hänsyn tas till miljö-, natur-, vatten och klimatfrågor. Utöver detta lyfte Centerpartiet behovet av att se över trafiksituationen och parkeringsplatserna för att området ska vara tillgängligt för alla.

SD - Vi är positiva till att Alingsås utvecklas och att nya bostäder byggs, men Mjörnstranden är ett unikt område som måste utvecklas med stor eftertanke. Den nuvarande planerade exploateringen är enligt vår mening för omfattande. Bebyggelsen behöver minskas och anpassas så att strandmiljön, naturvärdena och allmänhetens tillgång till Mjörn värnas. Dessutom måste trafik, vägar och övrig infrastruktur vara lösta innan en så omfattande utbyggnad kan genomföras. Mjörnstranden ska utvecklas - men inte på bekostnad av de värden som gör området attraktivt från början.

MP - Miljöpartiet har sagt nej till den planerade exploateringen av Mjörnstranden. Området har stora värden som tätortsnära natur och rekreationsområde och ligger vid en av kommunens viktigaste sjöar. Det finns dessutom allvarliga frågor kring hur man ska klara trafiken i området. Alingsås behöver bygga bostäder, men vi behöver bygga på rätt platser. Vi vill i första hand utveckla och förtäta redan exploaterade områden och i befintliga tätorter i stället för att ta värdefull natur i anspråk. Mjörnstranden är ett typexempel på ett område där kommunen bör leva upp till sitt eget naturvårdsprogram: värdefulla naturområden ska inte exploateras och tillgången till bostadsnära natur ska säkras.

5. GIFTFRI MILJÖ

Giftfri miljö är ett av de nationella Miljömålen. Där står "Förekomst av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden." Sådan är situationen inte idag. Att äta fisk från Anten och Mjörn rekommenderas inte mer än 1 ggr/vecka. För gravida rekommenderas högst 2-3 ggr/år. Orsaken är höga halter av kvicksilver och PFAS med mera. En undersökning från kommunens VA-avdelning visar att 65-80 % av PFAS i Sävån kommer från Bälinge deponi. Dessutom finns planer för Mjörn som dricksvattentäkt åt Göteborg. Vidare sprids ogräsgifter i jordbruk och trädgårdar, och biltrafiken orsakar avgaser och partiklar i luften.

Det finns antagligen ingen som inte ställer upp på målet "Giftfri miljö" men hur ser ert parti på följande åtgärder inom kommunen?

S K D L V C M P JA till begränsad biltrafik i Alingsås innerstad.

K D L V C M P JA till lokalt förbud mot växtbekämpningsmedel i trädgårdar i kommunens tätorter.

- (INGEN!) JA till att tillåta etablering av deponi för grovt förorenat material i Magra/Upplo som högst sannolikt kommer öka halterna av giftiga kemikalier i våra vattendrag.

Kommentar till ovanstående val!

S - Vi vill inte förbjuda eller reglera biltrafiken, utan genom bättre planerad infrastruktur oich attraktiva alternativ skapa incitament för att minska biltrafiken i centrum.

M - Vi vill arbeta för en giftfri miljö och minska spridningen av miljö- och hälsoskadliga ämnen. Samtidigt behöver åtgärder bygga på fakta, riskbedömningar och god hushållning med skattemedel. Kommunen ska ställa relevanta miljökrav vid upphandlingar och värna våra sjöar, vattendrag och dricksvattenresurser. Vi tror på teknikutveckling, innovation och långsiktiga lösningar snarare än generella förbud som riskerar att få en begränsad effekt.

KD - Vi säger NEJ till att tillåta etablering av en deponi för grovt förorenat material i Upplo. Ett sådant tillstånd skulle med stor sannolikhet innebära ökade halter av kemikalier i våra vattendrag.

L - Liberalerna vill skydda kommunens sjöar och vattendrag från utsläpp; därför säger vi nej till deponiplanerna i Magra, därför har vi i många år kämpat för att "bräddning" vid våra reningsverk skall förhindras.

Liberalerna har tidigare gått ut med krav på minskad bilkörning i innerstaden.

Liberalerna vill se giftfria förskolor och skolor och ställa miljökrav vid kommunala upphandlingar. Vad gäller bekämpningsmedel förordar vi manuell eller biodynamisk växtbekämpning.

V - Vi vill gärna verka för en giftfri miljö och är öppna för många olika åtgärder för att nå dit. Dessutom finns det många andra vinster för både miljö och klimat med ovanstående åtgärder, bortsett från deponin som vi helt är emot.

C -

1. I stadskärnan prioriterar Centerpartiet att göra plats för människor, cyklar och kollektivtrafik för att förbättra luftkvaliteten och minska buller.
2. Centerpartiet arbetar för en giftfri vardag och att aktivt fasa ut farliga kemikalier.
3. Ett självklart nej från Centerpartiet till den planerade deponin i Upplo (beslutet ligger dock inte i kommunpolitikernas händer men vi politiker behöver gemensamt över partigränser göra vad vi kan för att förhindra etableringen)
4. Centerpartiet vill att offentlig sektor ska gå före och ställa höga krav. Vi vill se mer ekologiskt, men framförallt vill vi att maten ska vara svensk och närodlat. Svenska mervärden som låg antibiotikaanvändning och högt djurskydd är ofta minst lika viktiga som en miljöcertifiering. Vi vill också att upphandlingar delas upp så att mindre, lokala producenter faktiskt har en rimlig chans att vinna dem.

SD - Vi står bakom målet om en giftfri och säker miljö, men åtgärder måste bygga på faktisk miljönytta och vara proportionerliga. Vi vill inte införa generella förbud mot biltrafik eller användning av godkända växtskyddsmedel, och inte heller låsa kommunens livsmedelsupphandling till en viss märkning. Däremot motsätter vi oss etableringen av en deponi för förorenat material i Magra/Upplo. Att skydda våra vattendrag och framtida dricksvatten från ytterligare föroreningar är en betydligt mer angelägen miljöfråga för Alingsås.

*Begränsa biltrafiken i Alingsås innerstad: Nej. Miljöproblem bör hanteras med proportionerliga åtgärder, inte genom generella begränsningar av människors möjlighet att använda bilen.

*Lokalt förbud mot växtbekämpningsmedel i privata trädgårdar: Nej. Ett generellt kommunalt förbud är alltför långtgående. Nationella regler och miljökrav bör följas.

*Tillåta deponi för grovt förorenat material i Magra/Upplo: Absolut nej. Här finns dessutom en tydlig koppling till den lokala frågan om Upplo.

*Krav på Krav/ekologiskt vid all kommunal upphandling av mat: Nej till generella krav. Kvalitet, svensk/ lokal produktion, djurvälstånd, pris och försörjningsberedskap bör vägas samman i upphandlingen.

MP - Vi vill att fler gator ska bli gårdsgator och levandegöra Stora Torget. Vidare kräver en giftfri miljö konkreta beslut lokalt. Vi vill minska både utsläppen till luft och spridningen av farliga ämnen till mark och vatten.

PFAS-föroreningarna från Bältinge visar dessutom hur långlivade miljögifter kan bli ett problem under mycket lång tid och hur dyrt och svårt det är att reparera skadan i efterhand. Försiktighetsprincipen måste därför väga tungt när kommunen fattar beslut om verksamheter som riskerar att förorena mark och vatten. Mjörn och Sävåns vattensystem är ovärderliga naturresurser. Rent vatten är inte något vi kan kompromissa med.

När kommunen köper mat ska vi också använda vår stora köpkraft till att gynna ett jordbruk med mindre användning av kemiska bekämpningsmedel och större hänsyn till natur, klimat och djurvelfärd. Vi vill också möjliggöra mer lokalproducerade produkter i kommunens upphandling.

6. VEGETARISK MAT

Att producera mat från animaliska råvaror kräver energi och ger högre koldioxidutsläpp än produktion av vegetariska råvaror. Dessutom finns mycket mer att önska vad gäller omsorgsfull djurhållning.

Kommer ni i ert parti att ...

M V MP

Verka för mer vegetariska rätter på tallriken inom kommunal verksamhet.

S M KD L V C SD MP

Ställa krav på god djurhållning vid upphandling av kost inom kommunal verksamhet.

Kommentarer till våra val:

S - Vi vill återkommunalisera måltidsverksamheten och ta större kontroll över hela kedjan från råvara till tallrik. Vi vill pröva modeller som ”ko på rot”, upphandla mer själva och ha dialog med lokala producenter. Målet är mer lokalproducerade och ekologiska råvaror, god djurhållning och mindre hel- och halvfabrikat. Men viktigast är att maten är vällagad och uppskattad. Matsvinnet är stort idag. Därför behöver vi laga mat som barn, äldre och brukare faktiskt tycker om och äter. Det är bra för både människor, miljö och ekonomi. Andra kommuner har visat att det går. Då kan Alingsås kommun också göra det.

M - Vi vill erbjuda goda vegetariska alternativ och ge möjlighet att välja mat utifrån olika behov och önskemål. Samtidigt är det självklart att kommunen ska ställa höga krav på god djurhållning, livsmedelskvalitet och hållbarhet vid upphandlingar. För oss handlar det om valfrihet, kvalitet och ansvar - inte om pekpinnar och tvång.

KD - Vi instämmer i att det finns behov av att ställa högre krav på omsorgsfull djurhållning och att kommunen bör arbeta för att minska klimatpåverkan från den mat som serveras. Samtidigt anser vi att animaliska alternativ ska finnas varje dag, eftersom människor har olika behov, önskemål och kostvanor. Vi vill därför se en större andel vegetariska alternativ och höga krav på kvalitet, djurhållning och hållbarhet - men inte att animaliska alternativ tas bort.

L - Vi upplever att en positiv ökning skett vad gäller vegetariska alternativ inom kommunal verksamhet. Det är viktigt för ansvariga att vara lyhörda om önskan finns att det serveras ännu mer vegetariska rätter - något vi ser positivt på.

Att ställa krav på god djurhållning är självklar ståndpunkt från Liberalerna.

V - Det vill vi absolut!

C - Centerpartiet tycker att det är viktigt att minska klimatpåverkan från våra måltider och ser positivt på att erbjuda bra vegetariska alternativ. Samtidigt tror vi på valfrihet. Istället för att tvinga fram köttfria dagar vill vi fokusera på att servera klimatsmart mat. Det innebär en bra balans där både växtbaserade rätter och animaliska råvaror av hög kvalitet får plats.

Ett kraftfullt JA! (Vad gäller andra punkten ovan om god djurhållning.)

SD - Vi vill att kommunens måltider ska vara näringsrika, varierande och uppskattade av dem som äter dem. Vegetariska alternativ ska självklart finnas, men kommunen ska inte styra mot minskad konsumtion av kött och fisk. Särskilt inom skola och äldreomsorg är det viktigt med näringsrik och välbekant mat. Vid upphandling av animaliska livsmedel ska höga krav ställas på djurvälstånd och ansvarsfull djurhållning. Vi ser gärna svenskt och närproducerat där det är möjligt.

MP - Mer växtbaserad mat är en viktig del av klimatomställningen och kan samtidigt bidra till både bättre hälsa och minskad miljöbelastning. När kommunen köper animaliska livsmedel ska vi ställa höga krav på djurvälstånd och låg antibiotikaanvändning. Kommunens upphandling ska användas för att driva utvecklingen mot en mer hållbar livsmedelsproduktion - inte bara för att hitta lägsta möjliga pris.

7. KOMMUNIKATIONER

Att förflytta människor och saker kräver mycket energi. Enligt Klimatstrategin antagen av Alingsås kommun 2022 skall kommunen vara helt fossil-oberoende 2030 och dessutom ha minimerat användningen av fossilbaserade produkter och material.

Kommer ni i ert parti att jobba för att:

S M KD L V C MP	Påskynda omställningen till fossilfria fordon.
S M KD L V C SD MP	Klimatsmarta (distans) möten där det annars krävs resande för att delta.
S M KD L V C MP	Större utbyggnad av cykel och gångvägar i hela kommunen.
S M KD L V MP	Subventionera kollektivtrafiken så att biljettpiserna minskar.

Kommentar till ovanstående:

S - Vi vill göra det enklare och billigare att resa kollektivt i hela Alingsås kommun. Bland annat vill vi utöka den fria kollektivtrafiken för elever så att den gäller på helger och alla lov. Vi vill också utveckla kollektivtrafiken på landsbygden och bygga ut säkra gång och cykelvägar. Kommunens egen fordonsflotta behöver ställas om skyndsamt. Transporter är en viktig del av kommunens klimatpåverkan och här har kommunen själv stora möjligheter att göra konkret skillnad. Målet om men fossiloberoende kommunkoncern 2030 kräver handling.

M - Vi vill minska transporternas klimatpåverkan genom teknikutveckling, elektrifiering och smarta investeringar. Samtidigt behöver människor kunna resa till arbete, skola och fritidsaktiviteter i hela kommunen. Därför vill vi fortsätta utveckla gång- och cykelvägar där de förbättrar trafiksäkerheten och framkomligheten, samtidigt som kollektivtrafiken behöver bli mer attraktiv genom rimliga biljettpiserna och bättre tillgänglighet, inte minst på landsbygden. För Alingsås är också investeringar i E20, Västra stambanan och ett fungerande trafiksystem avgörande för både klimatet, näringslivet och människors vardag. Vi tror på att skapa fler hållbara alternativ - inte på att begränsa människors möjligheter att resa.

KD - Ja, men subventioneringen bör ske på ett kostnadseffektivt sätt och kombineras med förbättrad turtäthet och tillgänglighet, så att fler faktiskt väljer kollektivtrafiken framför bilen.

L - Liberalerna har varit pådrivande för Agenda 2030-arbetet vilket lägger grund för miljö och klimatarbetet. Vi anser att det är kommunens viktigaste dokument.

1. L har exempelvis drivit på för att hemtjänsten skall köra elfordon, att fler laddstationer upprättas vilket är en förutsättning för fler privatpersoner att satsa på eldrift.
2. Vi arbetar frekvent med distansmöten men ser också ett värde i fysiska möten - i dessa fall försöker vi samåka.

3. L kallas ofta för ”cykelpartiet”, då vi drivit på, samt med egna krafter (Sollebrunn - Gräfsnäs) fått till stånd cykelbanor. Vi har en vision om en kommun som kan knytas ihop via cykelleder.
4. Vi vill se en fortsättning på subventioner till kollektivtrafiken. Redan nu subventioneras kollektivtrafiken för såväl pensionärer som skolelever. Det betyder oerhört mycket. Via statliga subventioner har också biljettpriset under en period subventionerats.

V - Alla dessa åtgärder finns redan med i vårt kommunpolitiska program och är sådant vi kommer att verka för både på kommunal och regional nivå.

C - Centerpartiet förstår att många vill se lägre biljettpreiser för alla men för den som bor på landsbygden spelar det ingen roll hur billig biljetten är om busen aldrig kommer. Centerpartiet prioriterar att det faktiskt ska gå en buss. Genom att öka samarbetet med regionen kan vi utöka flexibla lösningar som anropsstyrd trafik (närtrafik) där de vanliga linjerna inte räcker till.

När det gäller att minska kostnaden för att resa hållbart med kollektivtrafiken så vill Centerpartiet i första hand satsa på kostnadsfritt kollektivtrafikkort hela året för kommunens högstadies- och gymnasieungdomar.

SD - Kommunikationer ska vara tillgängliga och fungera i hela kommunen. Vi är positiva till distansmöten när de spar både tid, resor och skattemedel. Investeringar i gång- och cykelvägar ska göras där det finns ett tydligt behov, framförallt ur trafiksäkerhetssynpunkt. Kollektivtrafiken behöver vara attraktiv och fungera även utanför tätorten, men generella subventioner eller politiskt framtvingad omställning är inte ett självändamål. Invånarnas behov, ekonomi och valfrihet måste väga tungt.

MP - Transporter är en av våra största klimatutmaningar, men omställningen måste handla om både att byta bränsle i bilen och att det måste bli enklare att klara vardagen utan bil.

Vi vill därför bygga ut sammanhängande och säkra gång- och cykelvägar i hela kommunen, förbättra kollektivtrafiken och göra den billigare och mer attraktiv genom ett Sverigekort för 499 kr/mån för vuxna och 249 för unga och pensionärer. Barn ska kunna cykla säkert till skolan och människor ska kunna ta sig till arbete, service och fritidsaktiviteter utan att alltid vara beroende av bilen.

8. KOMPETENS

I dagens kommunala verksamhet krävs insatser för att begränsa uppvärmningen av planeten och hindra förstörelse av naturen. Strategier behöver samordnas och följas upp. Naturvårdande ärenden behöver beredas och kommuniceras. Alingsås kommun har inte prioriterat tjänstetillsättningar i förvaltningen som leder till att man står stark inför dessa utmaningar.

Tänker ni i ert parti verka för att det anställs en klimatstrateg och ytterligare kommunekolog i förvaltningen.

KD V C MP Ja

S M SD Nej

Skälet till ovanstående är:

S - Kommunledningskontoret har nyligen inrättat tjänsten blågrön strateg och anställt en tjänsteperson. Vi menar att takten i klimatomställningen framför allt avgörs av politiska beslut, tydliga mål och uppföljning, inte av antalet tjänstepersoner.

Därför vill vi bland annat införa en koldioxidbudget som styrmedel för att minska utsläppen. I vår lokala politik finns också flera konkreta åtgärder som vi avser verkställa om vi får förtroendet att bilda politiskt styre.

*Införa en kommunal koldioxidbudget.

*Snabbare omställning till en fossilfri kommunal fordonsflotta.

*Fler säkra gång och cykelvägar i hela kommunen.

*Mer anropsstyrd kollektivtrafik på landsbygden.

*Ett långsiktigt hållbart trafiksystem i centrala Alingsås.

- *Hållbar samhällsplanering som bevarar stadsnära grönområden.
- *Giftfri miljö och minskad användning av skadliga kemikalier.
- *Sanering av allvarligt förorenade områden.
- *Hyggesfritt skogsbruk för biologisk mångfald och ökad kolinlagring.
- *Bättre skolmat med lokala råvaror.

Genom tydlig politisk styrning och konkreta åtgärder vill vi öka takten i kommunens klimat och miljöarbete.

M - Klimat- och miljöperspektivet ska vara en naturlig del av hela kommunens verksamhet och ett ansvar för samtliga förvaltningar. Vi ser i dagsläget inte behov av fler administrativa tjänster, utan vill i första hand använda befintliga resurser effektivt och säkerställa att klimat och miljöarbetet integreras i ordinarie verksamhet. För oss handlar det om att uppnå resultat genom ett gemensamt ansvar, inte genom att bygga ut administrationen.

KD - Ja vi vill stärka kommunens arbete med klimat och naturvård. Hur detta bäst organiseras och bemannas bör utredas, men kommunen måste säkerställa att frågorna får tillräckliga resurser, tydligt ansvar och systematisk uppföljning

L - Vi ser också här Agenda 2030 som en ledstjärna och en nödvändighet att fortsätta arbeta utifrån den. Den berör alla invånare i kommunen och är övergripande. Liberalerna vill att Alingsås Kommun skall vara ledande i klimatarbetet och då krävs spetskompetens.

Vi har inte tagit ställning till detta. Vår utgångspunkt är att kommunen ska ha den kompetens som krävs för att nå våra miljö- och klimatmål. Hur arbetet organiseras är i första hand en kommunal ledningsfråga.

V - Vi har varit kritiska till att man gjorde om tjänsten som klimatstrateg nyligen och numer verkar sakna en kommunekolog, vilket gör att dessa frågor inte alls får den prioritet de förtjänar. Vi vill gärna se över vilka tjänster som är lämpliga att ta tillbaka under kommande mandatperiod.

C - Centerpartiet vill att klimatarbetet ska vara på riktigt och leda till mötbara resultat. För att lyckas med det krävs att kommunen har rätt kompetens som kan samordna insatserna och se till att miljöperspektivet finns med i beslut.

SD - Vi ser inte behov av att utöka den kommunala organisationen med en klimatstrateg och ytterligare en kommunekolog. Kommunen ska självklart ha tillgång till nödvändig miljö- och naturkompetens, men nya tjänster ska tillsättas utifrån ett tydligt och dokumenterat verksamhetsbehov. Befintliga resurser ska användas effektivt och kommunens kärnverksamheter prioriteras. Miljö- och klimatarbetet ska vara konkret, kostnadseffektivt och ge faktisk nytta - en större administration är inte ett mål i sig.

MP - Ambitiösa klimat och naturmål betyder väldigt lite om kommunen inte har kompetens och resurser för att genomföra dem.

Vi vill därför stärka kommunens kompetens inom både klimat och naturvård, bland annat med en klimatstrateg och ytterligare kommunekologisk kompetens. Det behövs för att klimatfrågorna ska genomsyra kommunens verksamhet, för att naturvärden ska uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen och för att de mål och strategier som kommunfullmäktige beslutar om faktiskt ska följas upp och genomföras.

Klimatet, den biologiska mångfalden och tillgången till rent vatten är grundläggande förutsättningar för ett gott liv i Alingsås - idag och för kommande generationer.

* Det var det hela. Vi vill tacka alla partierna som är representerade för att de tagit sig tid och utförligt svarat på våra frågor och också motiverat sina svar. Vårt fokus har såklart varit att rikta ljuset på Naturvård och klimatåtgärder och då på några områden som har med lokal politik att göra. Analysen av materialet får ni stå för själva, men undrar ni något så hör av er till oss i Naturskyddsföreningen.

Hälsningar Naturskyddsföreningen i Alingsås genom Mats Andersson (ordf.) 0706-188123